- 8° des articles 32 à 36 inclus et 38 à 42 inclus, qui entrent en vigueur le 15 octobre 2018;
- 9° des articles 26, 29 et 44 à 47 inclus, qui entrent en vigueur le 1er septembre 2018;
- 0° des articles 37 et 43, qui produisent leurs effets le 30 avril 2018.

Promulguons le présent décret, ordonnons qu'il soit publié au Moniteur belge.

Bruxelles, le 6 juillet 2018.

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand, Ministre flamand de la Politique étrangère et du Patrimoine immobilier,

G. BOURGEOIS

La Ministre flamande de l'Enseignement,

H. CREVITS

Le Ministre flamand du Budget, des Finances et de l'Energie, B. TOMMELEIN

La Ministre flamande de l'Administration intérieure, de l'Insertion civique, du Logement, de l'Egalité des Chances et de la Lutte contre la Pauvreté,

L. HOMANS

Le Ministre flamand de la Mobilité, des Travaux publics, de la Périphérie flamande de Bruxelles, du Tourisme et du Bien-Etre des Animaux,

B. WEYTS

Le Ministre flamand du Bien-Etre, de la Santé publique et de la Famille,

J. VANDEURZEN

Le Ministre flamand de l'Emploi, de l'Economie, de l'Innovation et des Sports,

Ph. MUYTERS

La Ministre flamande de l'Environnement et de l'Aménagement du Territoire, de la Nature et de l'Agriculture, J. SCHAUVLIEGE

Le Ministre flamand de la Culture, des Médias, de la Jeunesse et des Affaires bruxelloises,

S. GATZ

Note

(1) Session 2017-2018

Documents:

– Projet de décret : 1570 – N° 1 + Addenda.

Amendements: 1570 - N° 2.
Rapports: 1570 - N°s 3 à 11 inclus.

Texte adopté par les commissions : $1570 - N^{\circ}$ 12. Texte adopté en séance plénière : $1570 - N^{\circ}$ 13.

Annales – Discussion et adoption : Séance du 27 juin 2018.

VLAAMSE OVERHEID

[C - 2018/13374]

15 JUNI 2018. — Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het welzijn van in gevangenschap gehouden roofvogels

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;

Gelet op de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, artikel 4, § 1 en § 4, artikel 6, § 1, gewijzigd bij de wet van 4 mei 1995, en § 2, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014, artikel 10, vervangen bij de wet van 4 mei 1995, artikel 13, § 1, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1995, 19 mei 2010 en 7 februari 2014;

Gelet op het advies van de inspecteur van Financiën, gegeven op 21 maart 2018;

Gelet op advies 63.440/3 van de Raad van State, gegeven op 4 juni 2018, met toepassing van artikel 84, \S 1, eerste lid, 2° , van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn; Na beraadslaging,

Besluit:

HOOFDSTUK 1. — Algemene bepalingen

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° roofvogel: vogel die behoort tot de familie Accipitridae, Pandionidae, Sagittariidae, Cathartidae, Falconidae, Strigidae of Tytonidae;
- 2° dierenverblijf: een afgesloten ruimte, kooi of volière, ingericht voor het huisvesten van de roofvogels;
- 3° roofvogel: de in gevangenschap gehouden roofvogel;
- 4° roofvogeldemonstraties: het dragen, het vrij laten uitvliegen, het tentoonstellen van een roofvogel tot vermaak van publiek;

- 5° verantwoordelijke: de natuurlijke persoon, eigenaar of houder van een roofvogel, die er gewoonlijk een onmiddellijk beheer of toezicht op uitoefent;
- 6° dienst: de door de Vlaamse Regering aangewezen dienst die bevoegd is voor het dierenwelzijn.
- **Art. 2.** Dit besluit is van toepassing op in gevangenschap gehouden roofvogels, met uitzondering van roofvogels gehouden in dierentuinen.
 - Art. 3. De verantwoordelijke leeft de bepalingen van dit besluit na.

HOOFDSTUK 2. — Verzorging en huisvesting

Afdeling 1. — Dierenverzorging

- Art. 4. De roofvogels worden geregeld gecontroleerd.
- Art. 5. De roofvogels krijgen voeding die aangepast is aan hun behoeften en hun fysiologische toestand.

De roofvogels hebben vlot en voldoende toegang tot drinkbaar water.

Art. 6. Gewonde roofvogels of roofvogels met gezondheidsproblemen worden onmiddellijk behandeld en als dat nodig is, afgezonderd. Als dat nodig is, wordt een dierenarts geraadpleegd.

Art. 7. Met behoud van de toepassing van artikel 11 worden de roofvogels uitsluitend gehouden in dierenverblijven die geplaatst zijn in de openlucht. Die verblijven zijn zo gebouwd dat ze de mogelijkheid bieden om te vliegen zonder risico op verwondingen en dat ontsnappen onmogelijk is.

De dierenverblijven voldoen aan de minimumnormen, vermeld in bijlage 1 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 8. In de dierenverblijven is voldoende daglicht en ventilatie.

Het dak van het dierenverblijf is gedeeltelijk of volledig open, met schuilmogelijkheden voor de roofvogel tegen zon, wind en regen. Het open gedeelte is overspannen met een net of gaas.

Ten minste één zijwand is open of bevat hoog in de wand een opening van minimum 10 cm hoogte x 40 cm lengte zodat de roofvogels vanop een zitstok buiten het dierenverblijf kunnen kijken.

Art. 9. De dierenverblijven zijn zo ontworpen en ingericht dat ze een zo gevarieerd mogelijk natuurlijk gedrag stimuleren.

Er is voor elke roofvogel voorzien in een schuilmogelijkheid.

Er zijn zitstokken met een gepaste diameter aangebracht zodat elke roofvogel over minstens één zitplaats beschikt.

Elk dierenverblijf is voorzien van een waterbad.

- **Art. 10.** Er wordt bij de huisvesting van de dieren op toegezien dat er zich geen schadelijke interactie voordoet binnen een diergroep.
 - Art. 11. De koudegevoelige roofvogels beschikken over een voldoende bescherming tegen de vorst.
- **Art. 12.** In volgende gevallen mogen roofvogels gehouden worden in dierenverblijven die niet beantwoorden aan de afmetingen, vermeld in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd:
 - 1° tijdens revalidatie of medische behandeling van de roofvogel. In dat geval mag als dat nodig is het dierenverblijf geheel of gedeeltelijk verduisterd worden;
 - 2° bij jonge roofvogels tot ze zelfstandig eten.
- **Art. 13.** Uitsluitend in de volgende gevallen mogen roofvogels aangebonden gehuisvest worden, al dan niet in een dierenverblijf:
 - 1° tijdens roofvogeldemonstraties;
 - 2° tijdens de periode van training voor de jacht en vrije vluchten;
 - 3° tijdens het vervoer van roofvogels;
 - 4° tijdens revalidatie of medische behandeling van roofvogels.
- Art. 14. Als roofvogels met toepassing van artikel 13 aangebonden gehuisvest worden, mogen ze zonder afsluiting van draad of netten aan een blok, sprengel, spitshuis, vluchtdraad of trolley geplaatst worden. Daarbij wordt vermeden dat de roofvogel langdurig aan felle zonnestralen en extreme weersomstandigheden wordt blootgesteld. De lijn waarmee de roofvogel is aangebonden, is niet langer dan 1,5 meter.
- **Art. 15.** Voor elke roofvogel die wordt aangebonden, moet een dierenverblijf aanwezig zijn dat beantwoordt aan de voorwaarden, vermeld in de artikelen 7 tot en met 11 van dit besluit.
- Art. 16. De verantwoordelijke die een roofvogel houdt en verzorgt die tot vermaak van het publiek wordt gebruikt en die een roofvogel aangebonden huisvest tijdens training voor jacht en vrije vluchten, beschikt vanaf 1 juli 2021 over een bekwaamheidsattest. Hij voert op regelmatige basis vrije vluchten uit met de roofvogels. Hij toont dat aan door een vliegdemonstratie met de roofvogel tijdens de controle door de bevoegde personen, vermeld in artikel 34 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Het bekwaamheidsattest, vermeld in het eerste lid, is niet vereist voor verantwoordelijken afkomstig van buiten het Vlaams Gewest die ten hoogste vijftien dagen met hun roofvogel op Vlaams grondgebied verblijven.

- **Art. 17.** § 1. Het bekwaamheidsattest, bedoeld in artikel 16, wordt afgeleverd door een erkende vereniging, na afleggen van een examen. Om erkend te worden :
 - 1° dient de vereniging bij de dienst een erkenningsaanvraag in die volgende gegevens bevat :
 - a) de naam en het adres van de vereniging;
 - b) de gegevens van de persoon die de aanvraag indient in naam van de vereniging;
 - c) een beschrijving van de verschillende thema's die in het examen aan bod zullen komen;
 - d) het eventuele bedrag voor deelname aan het examen, waarbij geen onderscheid gemaakt wordt naargelang de deelnemer al dan niet lid is van de vereniging.
 - 2° heeft de vereniging een maatschappelijk doel dat de bevordering van het welzijn van in gevangenschap gehouden roofvogels omvat.
- \S 2. De erkende vereniging organiseert ten minste jaarlijks een examen. Dit examen peilt naar de kennis van de deelnemers over het welzijn van roofvogels in gevangenschap en behandelt ten minste volgende punten:
 - 1° de regelgeving;
 - 2° het aankleden van roofvogels met schoentjes;
 - 3° het aangelijnd of aangebonden houden van een roofvogel aan een blok, boog, sprengel of andere installatie;
 - 4° het dragen, wandelen en het vrij laten uitvliegen van een roofvogel.

De erkende vereniging kan voor de organisatie van het examen een beroep doen op een opleidingsverstrekker.

- § 3. De dienst kan de erkenning intrekken als de vereniging niet langer voldoet aan de voorwaarden van dit besluit.
- § 4. De dienst kan het bekwaamheidsattest intrekken als blijkt dat de houder ervan niet voldoet aan de bepalingen van dit besluit.

HOOFDSTUK 3. — Roofvogeldemonstraties

Art. 18. Roofvogeldemonstraties vinden alleen plaats tijdens evenementen gericht op dieren of samenkomsten van roofvogelhouders, roofvogeltentoonstellingen, educatieve of culturele evenementen in verband met geschiedenis, jacht en natuur.

De roofvogeldemonstraties moeten een educatieve en informatieve waarde hebben. Er wordt aan het publiek informatie gegeven over het volgende :

- 1° de naam en herkomst van de gebruikte vogelsoorten;
- 2° het beschermingsstatuut van de soort;
- 3° de levenswijze;
- 4° het voedsel.
- **Art. 19.** De organisator van een roofvogeldemonstratie brengt de gemeente hiervan ten minste vier weken op voorhand op de hoogte, met vermelding van volgende gegevens:
 - 1° de naam en de contactgegevens van de organisator van de roofvogeldemonstratie;
 - 2° de datum waarop de roofvogeldemonstratie zal plaatsvinden;
 - 3° het begin- en einduur van de roofvogeldemonstratie;
 - 4° de plaats waar de roofvogeldemonstratie zal plaatsvinden;
 - 5° $\,$ de naam en de contactgegevens van de persoon die de roofvogeldemonstratie zal verzorgen;
 - 6° een beschrijving van het evenement, waaruit blijkt dat dit voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 18;
 - 7° de maatregelen die genomen worden om het welzijn van de roofvogels tijdens het evenement te garanderen.

HOOFDSTUK 4. — Transport

Art. 20. Voor het transport van de roofvogels wordt gebruikgemaakt van transportmateriaal dat aangepast is aan de fysiologische en ethologische behoeften van het dier.

HOOFDSTUK 5. — Verhandeling

- **Art. 21.** Bij elke verhandeling van de roofvogel overhandigt de verantwoordelijke aan de nieuwe verantwoordelijke een informatiefolder over het houden van roofvogels met de volgende gegevens over de soort:
 - 1° het soort voeding;
 - 2° de huisvestingsnormen en minimumafmetingen van het dierenverblijf;
 - 3° de voorwaarden voor het behalen van het bekwaamheidsattest, vermeld in artikel 16.

HOOFDSTUK 6. — Slotbepalingen

- **Art. 22.** Overtredingen van de bepalingen van dit besluit worden opgespoord, vastgesteld en gestraft conform de bepalingen van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.
- **Art. 23.** Met behoud van de toepassing van het tweede lid, voldoen de dierenverblijven die voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit werden gebouwd uiterlijk tegen 1 juli 2019 aan de verplichting, vermeld in artikel 7, tweede lid, van dit besluit.

De dierenverblijven voor nachtroofvogels die gebouwd zijn tussen 8 oktober 2009 en de datum van inwerkingtreding van dit besluit en die beantwoorden aan de voorwaarden, vermeld in bijlage 2 die bij dit besluit is gevoegd, voldoen uiterlijk tegen 1 januari 2023 aan de verplichting, vermeld in artikel 7, tweede lid, van dit besluit.

Art. 24. De Vlaamse minister, bevoegd voor het dierenwelzijn, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 15 juni 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering, G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, B. WEYTS

Bijlage 1. Afmetingen van de dierenverblijven voor roofvogels

De hieronder vermelde afmetingen zijn van toepassing voor één of twee vogels. Als er meer dan twee vogels worden gehouden in een volière, moet de hieronder vermelde oppervlakte vergroot worden met 15% per bijkomende vogel.

Als roofvogels waarvoor verschillende minimale afmetingen gelden, samen worden gehouden, moeten de afmetingen van het dierenverblijf beantwoorden aan de afmetingen voor de soort(en) waarvoor de grootste oppervlaktenormen gelden, waarbij de oppervlakte per bijkomend dier van een soort waarvoor kleinere oppervlaktenormen gelden, vermeerderd wordt met 15% van de vereiste oppervlakte voor die soort.

Wanneer het verblijf uitzonderlijk verrijkt is en ontworpen om meer mogelijkheden tot vliegen te bieden, mogen onderstaande afmetingen verminderd worden tot 90%.

Tabel 1. Dagroofvogels

	afmetingen van de dierenverblijven			
soort	oppervlakte (m²)	lengte (m)	breedte (m)	hoogte (m)
Indische dwergvalk / Microhierax caerulescens		3	2	
musvalk / Microhierax fringillarius				2
Afrikaanse dwergvalk / Polyhierax semitorquatus	6			2
Amerikaanse torenvalk / Falco sparverius				
sperwer / Accipiter nisus				
smelleken / Falco columbarius				
roodpootvalk / Falco vespertinus	10	4	2,5	2
torenvalk / Falco tinnunculus	10	4	2,3	_
boomvalk / Falco subbuteo				
Eleonora's valk / Falco eleonorae				
havik / Accipiter gentilis				
hagedisbuizerd / Kaupifalco monogrammicus				
grijze wouw / Elanus caeruleus				
prairievalk / Falco mexicanus				
lannervalk / Falco biarmicus				
slechtvalk / Falco peregrinus	12	4	3	2.25
Indische lannervalk / Falco jugger	12	4	3	2,23
buizerd / Buteo buteo				
roodstaartbuizerd / Buteo jamaicensis				
woestijnbuizerd / Parabuteo unicinctus				
wespendief / Pernis apivorus				
chimango / Milvago chimango				

	afmetingen van de dierenverblijven			en
soort	oppervlakte (m²)	lengte (m)	breedte (m)	hoogte (m)
visarend / Pandion haliaetus				
zanghavik / Melierax canorus				
Indische slangenarend / Spilornis cheela				
palmgier / Gypohierax angolensis				
kaalkopkiekendief / Polyboroides typus				
blauwe kiekendief /Circus cyaneus				
bruine slangenarend / Circus aeruginosus				
grijze arendbuizerd / Geranoaetus melanoleucus				
jakhalsbuizerd / Buteo rufofuscus				
koningsbuizerd / Buteo regalis				
arendbuizerd / Buteo rufinus				
ruigpootbuizerd / Buteo lagopus				
roodrugbuizerd / Buteo polyosoma				
zwarte wouw / Milvus migrans				
rode wouw / Milvus milvus				
Brahmaanse wouw / Haliastur indus				
Afrikaanse zwarte kuifarend / Lophaetus occipitalis				
bonte kuifarend / Spizaetus ornatus				
schreeuwarend / Aquila pomarina				
bastaardarend / Aquila clanga	15	5	3	2,5
havikarend / Hieraaetus fasciatus				_,-
kapgier / Necrosyrtes monachus				
witruggier / Pseugogyps africanus				
aasgier / Neophron percnopterus				
bruine slangenarend / Circaetus cinereus				
slangenarend / Circaetus gallicus				
bateleur / Therathopius ecaudatus				
grote rivierarend / Ichtyophaga ichthyaetus				
Afrikaanse zeearend / Haliaetus vocifer				
witbuikzeearend / Haliaetus leucogaster				
witbandzeearend / Haeliaetus leucoryphus				
Bengaalse gier / Pseudogyps bengalensis				
Falklandcaracara / Phalcoboenus australis				
Andescaracara / Phalcoboenus megalopterus]			
kuifcaracara / Polyborus planctus]			
sakervalk / Falco cherrug				
giervalk / Falco rusticolus]			
zwarte gier / Catharthes atratus				
koningsgier / Sarcoramphus papa				
kalkoengier / Cathartes aura				

	afmetingen van de dierenverblijven			
soort	oppervlakte (m²)	lengte (m)	breedte (m)	hoogte (m)
Amerikaanse zeearend / Haliaeetus leucocephalus				
(Europese) zeearend / Haliaeetus albicilla				
lammergier / Gypaetus barbatus				
wurgarend / Morphnus guianensis				
harpij / Harpia harpyja				
keizerarend / Aquila heliaca				
savannearend / Aquila rapax				
kroonarend / Stephanoaetus coronatus				
steenarend / Aquila chrysaetos				
wigstaartarend / Aquila audax				
zwarte arend / Aquila verreauxii	40	8	5	3
vechtarend / Polemaetus bellicosus				
apenarend / Pithecophaga jefferyi				
witkopgier / Trigonoceps occipitalis				
Rüppells gier / Gyps rueppellii				
vale gier / Gyps fulvus				
monniksgier / Aegypius monachus				
oorgier / Torgos tracheliotus				
sneeuwgier / Gyps himalayensis				
Indische oorgier / Sarcogyps calvus				
Andes-condor / Vultur gryphus				
secretarisvogel / Sagittarius serpentarius	100			3

Tabel 2. Nachtroofvogels

	afmetingen van dierenverblijven				
soort	oppervlakte (m²)	lengte (m)	breedte (m)	hoogte (m)	
steenuil / Athene noctua	6		3 2	2	
dwerguil / Glaudicidum passerinum		2			
dwergooruil / Otus scops		3			
ruigpootuil / Aegolius funereus					
kerkuil / Tyto alba	10				
velduil / Asio flammeus					
ransuil / Asio otus					
bosuil / Strix aluco (S. rufipes, S. woodfordi, S. hylophyla)		4	2,5	2	
kleine Visuil / Scotopelia bouvieri					
gestreepte maskeruil / Pulsatrix melanota				2	
kleine oehoe / Bubo poensis					
grijze oehoe / Bubo cinerascens					
briluil / Pulsatrix perspicillata	12		3 2.2		
Oeraluil / Strix uralensis					
Laplanduil / Strix nebulosa		4		2.25	
Maleise bosuil / Strix seloputo		12	4	3	2,25
Indische oehoe / Bubo bengalensis					
Afrikaanse oehoe / Bubo africanus					

	afmetingen van dierenverblijven			
soort	oppervlakte (m²)	lengte (m)	breedte (m)	hoogte (m)
oehoe / Bubo bubo ssp.	15	Е	2	2.5
sneeuwuil / Nyctea scandiacus	15	3	3	2,5

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 betreffende het welzijn van in gevangenschap gehouden roofvogels.

Brussel, 15 juni 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering, G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, B. WEYTS

Bijlage 2. Afmetingen van de dierenverblijven voor nachtroofvogels waarvoor de overgangsperiode, vermeld in artikel 23, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 betreffende het welzijn van in gevangenschap gehouden roofvogels, geldt

De hieronder vermelde afmetingen zijn van toepassing voor één of twee vogels.

Soort	Lengte (m)	Breedte (m)	Hoogte (m)
Type Athene noctua, Glaucidium passerinum, Otus scops, Aegolius funereus	1,75	1,5	2
Type Tyto alba, Strix aluco, Strix rufipes, Strix woodfordi, Strix hylophyla, Pulsatrix melanota, Asio otus, Asio flammeus, Scotopelia bouvieri, Bubo poensis, Bubo cinerascens	3	2	2
Type Pulsatrix perspicillata, Strix uralensis, Strix nebulosa, Strix seloputo, Bubo bengalen- sis, Bubo africanus	3	2,5	2
Type Bubo bubo ssp., Nyctea scandiacus	4	3	2

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 betreffende het welzijn van in gevangenschap gehouden roofvogels.

Brussel, 15 juni 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering, G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, B. WEYTS

TRADUCTION

AUTORITE FLAMANDE

[C - 2018/13374]

15 JUIN 2018. — Arrêté du Gouvernement flamand relatif au bien-être de rapaces détenus en captivité

LE GOUVERNEMENT FLAMAND,

Vu la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, l'article 20, modifié par la loi spéciale du 16 juillet 1993;

Vu loi du 14 août 1986 relative à la protection et au bien-être des animaux, l'article 4, §§ $1^{\rm er}$ et 4, l'article 6, § $1^{\rm er}$, modifié par la loi du 4 mai 1995, et § 2, inséré par la loi du 4 mai 1995 et modifié par la loi du 7 février 2014, l'article 10, remplacé par la loi du 4 mai 1995, l'article 13, § $1^{\rm er}$, modifié par les lois des 4 mai 1995, 19 mai 2010 et 7 février 2014 ;

Vu l'avis de l'Inspection des Finances, rendu le 21 mars 2018;

Vu l'avis 63.440/3 du Conseil d'Etat, donné le 4 juin 2018, en application de l'article 84, § 1er, alinéa premier, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat du 12 janvier 1973 ;

Sur la proposition du Ministre flamand de la Mobilité, des Travaux publics, de la Périphérie flamande de Bruxelles, du Tourisme et du Bien-être des Animaux ;

Après délibération,

Arrête :

CHAPITRE 1er. — Dispositions générales

Article 1er. Dans le présent arrêté, on entend par :

- 1° rapace: oiseau appartenant à la famille des Accipitridae, Pandionidae, Sagittariidae, Cathartidae, Falconidae, Strigidae ou Tytonidae;
- 2° hébergement des animaux : un espace, une cage ou volière fermé, aménagé pour le logement des rapaces ;
- 3° rapace : le rapace détenu en captivité ;